

Αυτοάνοσων Παθήσεων, Ρευματολογίας και Κλινικής Ανοσολογίας

ΚΟΙΝΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

**Ρευματολογίας,
Δερματολογίας,
Πνευμονολογίας,
Καρδιολογίας,
Νεφρολογίας και
Ορθοπαιδικής**

25-27 Σεπτεμβρίου 2020

Συνεδριακό Κέντρο NATURA,
Λίμνη Πλαστήρα

Σε συνεργασία με την

Κλινική Ρευματολογίας και Κλινικής Ανοσολογίας
του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας,
Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο
Λάρισα

Υπό την αιγίδα

του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
του Τμήματος Ιατρικής
Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Βράβευση **καλύτερων εργασιών**
στην τελετή λήξης του Συνεδρίου

Χορήγηση Πιστοποιητικού Παρακολούθησης
με Μόρια Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης
(CME - CPD), από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο

Χαιρετισμός

Αγαπητές και Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με ιδιαίτερη χαρά θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε για την πραγματοποίηση του **2^{ου} Πανελλήνιου Πολυθεματικού Συνεδρίου Αυτοάνοσων Νοσημάτων, Ρευματολογίας και Κλινικής Ανοσολογίας, με Διεθνή Συμμετοχή, 25-27 Σεπτεμβρίου 2020**, στο Συνεδριακό Κέντρο NATURA, στη Λίμνη Πλαστήρα.

Το συνέδριο διοργανώνεται από το Ινστιτούτο Ρευματικών Παθήσεων και την Κλινική Ρευματολογίας και κλινικής Ανοσολογίας, του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Λάρισας, Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Η τεράστια επιτυχία και διάκριση του **1^{ου} Πανελλήνιου Πολυθεματικού Συνεδρίου στη Πορταριά του Πηλίου**, στις εργασίες του οποίου συμμετείχαν περισσότεροι από 400 σύνεδροι διαφορετών ειδικοτήτων, αποτελεί την καλύτερη εγγύηση για την επιτυχία του **2^{ου} Συνεδρίου** στη Λίμνη Πλαστήρα, 25-27 Σεπτεμβρίου 2020.

Η θεματολογία του Συνεδρίου μας θα εστιαστεί **αποκλειστικά στις πρόσφατες εξελίξεις** των Αυτοάνοσων Παθήσεων, με έμφαση στη Ρευματολογία, Δερματολογία, Πνευμονολογία, Καρδιολογία, Νεφρολογία και την Κλινική Ανοσολογία. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα διαγνωστικά προβλήματα, κλινικά διλήμματα και θεραπευτικές επιλογές, **με έμφαση στις συννοσηρότητες** και την αντιμετώπισή τους όπως αυτές έχουν προκύψει από την κλινική εμπειρία και τη διεθνή βιβλιογραφία τα **δύο τελευταία έτη**. Η σωστή διατροφή, η βελτιστοποίηση της ποιότητας ζωής και της ευεξίας και η αντιμετώπιση του πόνου, θα αποτελέσουν επίσης αντικείμενα του επιστημονικού προγράμματος.

Θα έχουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε με έγκριτους επιστήμονες, κλινικούς και εργαστηριακούς ερευνητές, από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Θα παρουσιαστούν νεώτερα δεδομένα στην ανοσοπαθγένεια, με άμεσες εφαρμογές στην θεραπεία. Θα συζητηθούν επίσης κλινικά προβλήματα, μέτρα πρόληψης, νοσηλευτικές ανάγκες, χειρουργικές επιλογές και θεραπείες αποκατάστασης και αντιμετώπισης του πόνου, του άγχους και της καταθλιπτικής συνδρομής.

Θα παρουσιαστεί επίσης η ερευνητική και κλινική δραστηριότητα των νέων επιστημόνων με προφορικές και αναρτημένες ανακοινώσεις και θα συζητηθούν συνέργειες βελτίωσης της ενίσχυσης των νέων Ελλήνων ερευνητών.

Η ενεργός συμμετοχή και άλλων ειδικοτήτων επαγγελματιών υγείας όπως εκείνης των νοσηλευτών τονίζεται μέσω της 2^{ης} Πολυθεματικής Νοσηλευτικής Ημερίδας Ρευματολογίας Κεντρικής Ελλάδας

Στο Επιστημονικό πρόγραμμα του Συνεδρίου συμμετέχουν πάνω από 100 διακεκριμένοι επιστήμονες από τη χώρα μας αλλά και από το εξωτερικό.

Αναμένουμε τη συμμετοχή πάνω από 250 ιατρών από όλη την Ελλάδα και ισάριθμων συνέδρων σχετιζόμενων ειδικοτήτων, παθολόγων, γενικών ιατρών, νοσηλευτών-ών, φυσικοθεραπευτών, διαιτολόγων-διατροφολόγων και φοιτητών(μεταπτυχιακών και προπτυχιακών) βιοιατρικών επιστημών.

Το πρόγραμμα του Συνεδρίου θα ικανοποιήσει τις απαιτήσεις σας και θα συμβάλει στην σύγχρονη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των αυτοάνοσων παθήσεων στη χώρα μας.

Η Οργανωτική και Επιστημονική Επιτροπή και εμείς προσωπικά θεωρούμε τη συμμετοχή σας τιμητική και καθοριστική για την επιτυχία του Συνεδρίου.

Ο Πρόεδρος
του Συνεδρίου
Λάζαρος Ι. Σακκάς

Ο Αντιπρόεδρος του Συνεδρίου
& Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής
Δημήτριος Π. Μπόγδανος

Επιστημονικό Πρόγραμμα

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2020

2^η Νοσηλευτική Ημερίδα Ρευματολογίας Κεντρικής Ελλάδος

08:00 - 09:00

Εγγραφές

09:00 - 09:45

Στρογγυλό Τραπέζι I

Αγγειίτιδες και Πλάσμοφαίρεση

Προεδρείο: **Ι. Στεφανίδης, Ν. Ουσταμπασίδη**

- Αγγειίτιδα Goodpasture - Νόσος αντι-GBM
Β. Κούμτσιου
- Αγγειίτιδα ANCA(+)
Α. Ιντζέ
- Πλάσμοφαίρεση
Ν. Ουσταμπασίδου

09:45 - 10:45

Στρογγυλό Τραπέζι II

Προεδρείο: **Β. Μανωλοπούλου, Φ. Μάλλη**

- Ρευματοειδής αρθρίτιδα με πνευμονικές εντοπίσεις
Φ. Μάλλη
- Αναπνευστική ανεπάρκεια και οξυγονοθεραπεία
Β. Κόκουβα, Ε. Παπασίμπα
- Αιμοπτύσεις και αυτοάνοσα νοσήματα
Φ. Μπαρδάκα
- Παρουσίαση περιστατικών με πνευμονική ίνωση
Β. Μανωλοπούλου

10:45 - 11:15

Διαλέξεις

Προεδρείο: **Κ. Ζησοπούλου, Θ. Κατσούλιας**

- Ερευνητικά πρωτόκολλα: Σύνταξη και ερμηνεία
TBA
- Διασφάλιση της ηθικής σε ποιοτική και ποσοτική έρευνα στο χώρο της υγείας
Μ. Καθαφάτη

11:15 - 11:45

Διάλειμμα καφέ

Επιστημονικό Πρόγραμμα

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2020

2^η Νοσηλευτική Ημερίδα Ρευματολογίας Κεντρικής Ελλάδος

11:45 - 12:15

Διαλέξεις

Προεδρείο: **Ε. Τσιτσάμη, Α. Σαραντόπουλος**

- Το μοντέλο της κατάθλιψης σε ασθενείς με αυτοάνοσα νοσήματα
Μ. Παπαλιάγκα
- Ο ρόλος της ηλεκτρονικής υγείας στη διαχείριση των αναγκών ασθενών με νεανική ιδιοπαθή αρθρίτιδα
Ι. Λιάσκος

12:15 - 13:15

Στρογγυλό Τραπέζι III

Νοσηλευτικά Ζητήματα

Προεδρείο: **Μ. Παπαλιάγκα, Ε. Σταυρόπουλος, Α. Παπιά**

- Η πνευματικότητα ως οδηγός της ψυχολογίας στους ρευματολογικούς ασθενείς
Β. Κουτσιμπέλη
- Ρευματοειδή αρθρίτιδα: Αλλαγή στην καθημερινότητα μετά την διάγνωση
Κ. Ζαχαροπούλου, Π. Μαλάμου
- Οι επιπτώσεις των ρευματικών παθήσεων στην καρδιά
Δ. Αναγνωστοπούλου, Ε. Γεωργίου, Β. Συμεωνίδου
- Η θεραπευτική αντιμετώπιση της περικαρδίτιδας ρευματολογικής αιτιολογίας
Κ. Πασιάς, Α. Πατσοπούλου
- Ο ρόλος της εκπαίδευσης των ασθενών ως παράγοντας πρόληψης της αναζωπύρωσης / υποτροπής της νόσου σε ασθενείς με ΣΕΛ
Α. Σιακαπέτη, Β. Κουτσοδήμα

Επιστημονικό Πρόγραμμα

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2020

2^η Νοσηλευτική Ημερίδα Ρευματολογίας Κεντρικής Ελλάδος

13:15 - 14:30

Workshop

Προηγμένη Αγγειακή Προσπέλαση

Προεδρείο: **Θ. Κωνσταντίνου, Ε. Αθανασίου**

Πρακτική σε Προηλάσματα

- χρήση υπερηχογραφικής καθοδήγησης για την τοποθέτηση των PICCs (γίνεται και για περιφερικές και CICC, ανάλογα με τη διάθεση προηλασμάτων)
- Τοποθέτηση PICCs / CICCs

Θ. Κατσούλας

14:30 - 14:35

Συμπεράσματα - Λήξη Ημερίδας

14:35- 15.30

Μεσημβρινή διακοπή

15:30 - 16:45

Κλινικά Περιστατικά

Προεδρείο: **Ε. Μακρή, Α. Κουτρούμπας**

- Ρευματολογίας
Ε. Κουρκούνη, Ν. Λιαπής
- Δερματολογίας
Π. Γιδαροκώστα, Ν. Ντάβαρη
- Νεφρολογίας
Σ. Γκοηφινόπουλος και ειδικευόμενος
- Πνευμονολογίας
Ζ. Δανιήλ και ειδικευόμενος
- Καρδιολογίας
Α. Ξανθόπουλος και ειδικευόμενος
- Ρευματολογίας - Δερματολογίας
Κ. Καραγιάννη, Α. Γραβάνη
- Ογκολογίας - Ρευματολογίας
ΤΒΑ, Ε. Παγκοπούλου
- Νευρολογίας - Ρευματολογίας
ΤΒΑ, Ζ. Τσουρής

Επιστημονικό Πρόγραμμα

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2020

16:45 - 17:15

Διάλεξη

Προεδρείο: **Κ. Γουργουλιάνης, Μ. Βάρβα - Λευθεριώτου**

- Αγγειοίδημα ως μοντέλο ιατρικής ακρίβειας (precision medicine)
Α. Γερμενής

16:00 - 17:00

ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Κλινικό Φροντιστήριο

Χέρι

Προεδρείο: **Μ. Βήλου, Ζ. Νταϊλιάνα**

- Λειτουργία ανατομία
Α. Ζιμπής
- Αξονική και MRI
Μ. Βήλου
- Λοιμώξεις
Ζ. Νταϊλιάνα

Επιστημονικό Πρόγραμμα

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2020

17:15 - 17:55

Αλληλεπίδραση Ειδικοτήτων I

Προεδρείο: **Κ. Γουργουλιάνης, Ε. Ζακυνθινός**

- Διάμεση πνευμονική νόσος
Ζ. Δανιήλ
- Αγγείτιδες και πνεύμονας
Κ. Γουργουλιάνης

17:55 - 18:25

Διάλειμμα καφέ

18:00 - 19:00

ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

International Speakers Session: Translational Autoimmunity

Chair: **C. Selmi, D. Bogdanos**

- Gender and Autoimmunity
C. Selmi
- Genes and Autoimmunity
C. Ferricone
- Novel approaches of autoantibody testing
D. Roggenbuck

18:25 - 19:25

Αλληλεπίδραση Ειδικοτήτων II

Νεφρολογία

Προεδρείο: **Ι. Στεφανίδης, Θ. Ελευθεριάδης, Θ. Σιμοπούλου**

- Εμπειρία από τα ανοσοκατασταλτικά φάρμακα στη μεταμόσχευση νεφρού
Θ. Ελευθεριάδης
- Θεραπεία anti-TNF και νεφροπάθεια
Ι. Χρονοπούλου
- Υπερουριχαιμία και ΧΝΝ
Σπ. Γκοφφινόπουλος

Επιστημονικό Πρόγραμμα

Παρασκευή, 25 Σεπτεμβρίου 2020

19:25 - 20:30

International Speakers Session

Autoantibodies as Diagnostic and Prognostic Markers

Chair: **A. Tsirogianni, Aik. Pavlitou - Tsiontsi, M. Speletas**

- **Lecture**

EASI: New development in antinuclear antibodies

J. Damoiseaux, Belgium

Chair: **C. Tsigalou, TBA**

- **Lecture**

Autoantibodies as diagnostic tool: EASI Session

D. Leio, Italy

20:30 - 21:00

Τελετή Έναρξης

- Προσφωνήσεις - Χαιρετισμοί

Εναρκτήρια Ομιλία

Chair: **L. Sakkas, A. Germenis**

- Mosaic of autoimmunity

Y. Schoenfeld, Professor, Israel

Επιστημονικό Πρόγραμμα

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2020

08:00 - 09:00

Βήμα Νέων Ερευνητών

Προεδρείο: **Θ. Ελευθεριάδης, Χ. Λιάσκος**

Ομιλητές: **Γ. Πίσσας, Γ. Ευθυμίου, Α. Μαυρόπουλος, Ε. Πατρικίου, Δ. Σκυβαλίδας, Α. Αθούζου, Δ. Πλαγιάς**

09:00 - 09:30

Διάλεξη

Προεδρείο: **Ε. Τσιρώνη - Μαθίζου, Θ. Σιμοπούλου**

- Ο σφραγισμός στα ρευματικά νοσήματα
Ν. Μαρκομιχελάκης

09:30 - 10:30

Αλληλεπίδραση Ειδικότητων III

Ορθοπαιδική

Προεδρείο: **Κ. Μαθίζος, Α. Ζιμπής**

- Λοιμώξεις οστών
Κ. Μαθίζος
- Λειτουργική ανατομία ώμου
Α. Ζιμπής

10:30 - 11:00

Δορυφορική Διάλεξη (ΕΤΑΙΡΕΙΑ LILLY)

11:00 - 12:00

Δορυφορικό Συμπόσιο (ΕΤΑΙΡΕΙΑ NOVARTIS)

12:00 - 12:30

Δορυφορική Διάλεξη (ΕΤΑΙΡΕΙΑ PFIZER)

12:30 - 13:00

Δορυφορική Διάλεξη (ΕΤΑΙΡΕΙΑ MENARINI)

13:00 - 13:30

Lecture

Chair: **S. N. Liossis, C. Katsiari**

- Lupus. From lab to the clinic
A. Doria, Professor, Padova, Italy

Επιστημονικό Πρόγραμμα

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2020

13:30 - 14:00

Διάλεξη

Προεδρείο: **A. Ηλιόπουλος, E. Αγγελιοπούλου - Αθανάτου**

- Check-point inhibitors και ρευματικές παθήσεις
Δ. Δαούσης

13:00 - 14:00

ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

**Ηπατίτιδες, Εμβολιασμοί, Mantoux στα Αυτοάνοσα Νοσήματα:
Πρακτικά Ζητήματα**

Προεδρείο **E. Ρηγοπούλου, X. Τσιγάλου, E. Καταξάκη**

- Ηπατίτιδες
E. Ρηγοπούλου
- Δοκιμασίες για λανθάνουσα φυματίωση: Πρακτικά θέματα
E. Γερογιάννη
- Εμβολιασμοί
A. Κουτρούμπας

14:00 - 16:00

Μεσημβρινή διακοπή

16:00 - 16:40

Αλληλεπίδραση Ειδικοτήτων IV

Καρδιολογία

Προεδρείο: **Γ. Κίτας, I. Σκουλαρίγκης, Γ. Κελεπέσης**

- Καρδιαγγειακός κίνδυνος στα φλεγμονώδη ρευματικά νοσήματα. Επηρεάζεται από τη βιολογική θεραπεία;
Φ. Τρυποσκιάδης
- Διαστρωμάτωση και θεραπείες πνευμονικής υπέρτασης στη συστηματική σκλήρυνση
I. Σκουλαρίγκης

Επιστημονικό Πρόγραμμα

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2020

16:40 - 17:40

Στρογγυλό Τραπέζι

Μυοσκελετική Υγεία

Προεδρείο: **Π. Αθανασίου, Ι. Αλεξίου**

- Οστεοπόρωση. Εξελίξεις στη θεραπεία
Α. Κατσαλήρα
- Ο ρόλος της βιταμίνης D στη μυοσκελετική υγεία
Π. Μάκρας
- Περιστατικό 1 (TBA)
TBA
- Περιστατικό 2 (TBA)
TBA
- Περιστατικό 3 (TBA)
TBA

Σχολιασμός: **Π. Αθανασίου, Ι. Αλεξίου, Α. Κατσαλήρα, Π. Μακράς**

17:40 - 18:10

Δορυφορική Διάλεξη (ΕΤΑΙΡΕΙΑ GlaxoSmithKline)

18:10 - 18:30

Διάλειμμα

18:30 - 19:00

Δορυφορική Διάλεξη (ΕΤΑΙΡΕΙΑ UCB)

19:00 - 19:30

Διάλεξη

Προεδρείο: **Χ. Μπερμπερίδης, Π. Γεωργίου**

- Εξελίξεις στην αγκυλοποιητική σπονδυλαρθρίτιδα
Α. Βαρνά

Επιστημονικό Πρόγραμμα

Σάββατο, 26 Σεπτεμβρίου 2020

19:00 - 20:00

ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

International Speakers Session

Cannabis and Cannabidiolis in Inflammatory Diseases

Chair: **H. Amital, Tel Aviv, Israel**

- Cannabis in pain
TBA
- Cannabis in inflammatory
TBA
- Cannabis in clinic
H. Amital

19:30 - 20:00

Στρογγυλό Τραπέζι

Εξελιξείς στα Αυτοάνοσα Συστηματικά Νοσήματα

Προεδρείο: **Γ. Βαϊόπουλος, Θ. Δημητρούλιας**

- Εξελιξείς στη συστηματική σκλήρυνση
Σ.-Ν. Λιόσης
- Οδηγίες στο συστηματικό ερυθματώδη ήλιο
Α. Φανουριάκης

Επιστημονικό Πρόγραμμα

Κυριακή, 27 Σεπτεμβρίου 2020

08:30 - 09:00

Βήμα Νέων Ερευνητών

Μεταφραστική Έρευνα στην Αυτοανοσία

Προεδρείο: **Δ. Δασύσης, Ε. Δαρδιώτης**

Ομιλητές: **Α. Γκουτζουρέλλας, Δ. Αθανάτου, Μ. Μυτηλιναίου, Ι. Τρόντζας, Ζ. Τσουρής**

09:00 - 09:20

Ρευματικά Νοσήματα και Δέρμα

Προεδρείο: **Δ. Σωτηριάδης, Α.-Β. Ρουσσάκη - Schultze**

- Δερματικά εξανθήματα που μιμούνται ρευματικά νοσήματα
Α. Πατσατσή

09:20 - 10:20

Στρογγυλό Τραπέζι

Αντιπαραθέσεις στη Ψωρίαση

Προεδρείο: **Ε. Ζαφειρίου, Β. Χασάπη**

- Κλασικές θεραπείες
Θ. Βέργου και Ε. Μούστου
- Βιολογικοί παράγοντες
Μ. Παπουτσάκη και Μ. Πολίτου

10:20 - 10:40

Διάλεξη

Προεδρείο: **Ι Παπαλήπουλος, Ε. Γεωργίου**

- IgG4-related disease
Π. Βουνοτρυπίδης

10:40 - 11:00

Διάλειμμα

11:20 - 11:50

Διάλεξη

Προεδρείο: **Σ. Νίκας, Π. Σταμάτης**

- Υπέρηχοι στις ρευματολογικές παθήσεις, πλεονεκτήματα και αδυναμίες
Σ. Νίκας, Δ. Καρόκης

Επιστημονικό Πρόγραμμα

Κυριακή, 27 Σεπτεμβρίου 2020

12:00 - 12:30

Διάλεξη

Προεδρείο: **Γκ. Κατσιφής - Ε. Δαρδιώτης**

- MRI εγκεφάλου για το ρευματολόγο
Ε. Κασαλάκη

12:00 - 12:30

Παράλληλη Διαδραστική Συνεδρία Ελληνικής Εταιρείας Ανοσολογίας

(Διαδικτυακά)

HLA και αυτοανοσία

Α. Ταράση - Ζαφειροπούλου, Α. Φυλάκτου, Α. Σιορέντα, Θ. Κεραμιτζόγλου

12:30 - 13:00

Διάλεξη

Προεδρείο: **Χ. Παπαγώρας**

- Ποιότητα ζωής: Τι πρέπει να κάνει ο θεράπωντας ιατρός
Μ. Παπαηλιάγκα

13:00 - 14:00

Διατροφή - Πόνος και Φλεγμονώδη Νοσήματα στην Εποχή του COVID-19

Προεδρείο: **Θ. Δημητρούλης, Λ. Κουτσογεωργοπούλου**

- Βιταμίνη D και φλεγμονή
Ι. Κωτσοπούλου - Αθανασίου
- Μεσογειακή δίαιτα και ρευματικά νοσήματα
Μ. Γραμματικοπούλου
- Ανθεκτικός πόνος σε ρευματοπαθείς
TBA

14:00 - 14:30

Συμπεράσματα - Λήξη Συνεδρίου

